

ЦИЈЕНА:

за Црну Гору на год. 10 перп., на по год. 5 перп.; ван земље 15 франака у злату.

за Црну Гору број 10 ПАРА
за СТРАНЕ ЗЕМЉЕ БРОЈ 20 ПАРА

ЛИСТ ИЗЛАЗИ
УТОРНИКОМ и ПЕТКОМ

ВЈЕСНИК

АДРЕСА:

„Вјесник“ Цетиње, (Црна Гора)

ADRESSE:

„Vjesnik“ Cetinje (Monténégro)

РУКОПИСЕ ВАЉА СЛАТИ УРЕДНИШТВУ „ВЈЕСНИКА“
А ПРЕТПЛАТУ И ОГЛАСЕ АДМИНИСТРАЦИЈИ

ОГЛАСИ СЕ НАПЛАЋУЈУ ПО ПОГОДБИ

Цетиње, 24. новембра.

Слуда на бојиштима релативно затишје. Непријатељ је на Балкану, потпомогнут од Бугарске, привремено постигао обиљежени циљ: уружио је руку Турекој и прокрчио је сви копнени пут за Исток.

Међу Савезницима врши се нова измјена погледа на створену ситуацију. У основној тачци су сви сложни: ваља повратити Балкану од Нијемаца угрожену му слободу, којој је српски народ, преко својих краљевина, непрестано највјернији приврженик и најупорнији бранилац.

Грчка и Румунија су још једнако неутралне. Неутралност прве изгледа да све више добија обиљежје бољег расположења према Централним Силама.

Врховна Команда саопштава

У току 21. новембра непријатељ је енергично нападао на наше положаје на лијевој обали Чехотине, али су сви његови напади одбијени. Заробили смо 20 војника.

На ивациу Сјеница-Бродарево и Сјеница-Бијело Поље сви су непријатељски напади одбијени са великим губитцима по њега.

На осталим фронтима без промјене.

У току 22. новембра. Непријатељ је врло енергично нападао на наше предње дијелове код Челебића и на ивациу Пљевље-Краљева Гора. Наши слаби дијелови ујорном одбраним, задржали су непријатеља цео дан, па су се повукли на главне положаје.

Због опште ситуације на ратишту евакуирали смо Метохију и Ђаковицу.

На осталим фронтима без промјене.

У току 23. новембра наше трупе предузеле су контра напад на ивациу Јабуча-Матаруге и непријатеља претјерале преко Црног Врха. Заробили смо 17 војника. На свима осталим ивацима борба предњих дијелова без значаја.

ТЕЛЕГРАМИ

Са балканског бојишта

Париз, 21. новембра. Бугари су тврдили у више махова, да ће окупација Призрена значити крај војне противу Србије, чија је војска тобоже уништена. Пошто су ушли у Призрен, Бугари сада јављају, да продужавају да тјерају српску војску, из чега се може закључити, да српска војска још постоји и да су саопштења њемачка и бугарска у овој ствари лажна. С друге стране аустро-угарске трупе продужавају своје нападе против Црне Горе, чија је мала војска, пошто је дала херојски отпор нападачу, приморана да се повлачи пред јачом бројном надмоћности. Напад на Црну Гору врше три колоне од босанске границе и од Новопазарског Санџака, који је био окупиран од Црногораца.

Париз, 21. новембра. Искрцавање Савезника у Солуну наставља се.

Пошто се вријеме излешало, олакшано је снабдијевање војске на француском фронту. На фронту Црне Ријеке и у сектору Костура затишје. Код Криволака уфуткане су двије бугарске батерије. Јављају да у велико дезертирају Бугари, који се боре на фронту према Савезницима.

Париз, 22. новембра. 19. новембра било је слабијег бомбардовања

око станице у Криволаку, гдје је измијењано неколико топовских метака. На осталом дијелу фронта ништа ново. 20. новембра на фронту код Црне Ријеке уништено је више непријатељских извидница од наше артиљерије. На сектору код Струмице и на енглеском фронту канонада.

Париз, 22. новембра. Бугари су отворили топовску палбу противу десног енглеског крила на фронту код Струмице, али је њихова топовска акција брзо уфуткана.

У Солуну су се искрцале нове енглеске трупе.

Париз, 23. новембра. На балканском бојишту 21. новембра било је нешто живље акције око Костура, гдје су Бугари бомбардовали и напали француске положаје, али су били одбијени. На Црној Ријеци два покушаја непријатељскога прелажења била су од Француза одбијена.

Жофр главни командант

Париз, 21. новембра. Генерал Жофр, који је до сада био шеф само армија на сјеверо-источном фронту, наименован је за главног команданта целокупне француске војске. На овај начин под власт генерала Жофра стављене су не само све јединице на фронту у Француској, већ и војска на Балкану и контингент на Дарданелима.

Са француског бојишта

Париз, 21. нов. (Званично). Артиљеријска акција на неколико тачака фронта. У Белгији на јуру од Ломбарца, Французи су поново заузели један омањи положај, који су прошле ноћи изненада били изгубили. Између Соме и Оазе сјеверо-западно од Феја борба минама. Француска артиљерија разрушила је на сјеверу од Ланкура неколико заклона и једно стовариште хране. У апрмонској шуми бој са гранатама. У Вожима Нијемци су бомбардовали без успјеха Тан, али је њихова ватра била уфуткана од наших батерија.

Париз, 22. нов. Рђаво вријеме непрестано омета операције. Стална канонада на више тачака фронта. У Артоа сукобиле су се наше и непријатељске патроле. У Аргоњи и Епаржу борба минама. У Веви француска артиљерија тачним гађањем уништила је један велики непријатељски топ.

Њемачки социјалисти и мир

Париз, 21. новембра. Према једном телеграму из Берлина, социјалистичка странка у њемачком парламенту ријешила је да Канцелару поднесе ову интерпелацију: „Господине Канцеларе, јесте ли вољни да нас упознате са условима под којима бисте ушли у преговоре за закључење мира?“

Са италијанског бојишта

Рим, 22. новембра. Непријатељски напади у зони Тонала и у долини Ладра нијесу успјели. У против-нападу код Мрзлога ноћу 20. новембра непријатељ је извршио налет на наше шанчеве и успио је да продире на неколико тачака наше линије. Послије боја прса у прса противник је био натјеран у бјегство и оставио је више од 500 љешева. Заробили смо сто тридесет и једног војника и три офи-

цира. На осталом дијелу фронта без измјене.

Аустријанци у Битољу

Малта, 22. новембра. Јављају из Атине да је Битољ пао. Аустријске трупе ушле су у варош и истакле аустријску заставу. Срби су још прије три дана напустили Битољ.

Битка код Горице

Париз, 22. новембра. Француско јавно мишљење особиту пажњу поклања великој битци, коју су Италијани започели испред Горице.

Италија и Савезници

Лондон, 22. нов. Италија је 17. новембра у Лондону потписала обавезу коју су прошле године писмено закључиле најприје Енглеска, Француска и Русија а у потоње вријеме Јапан, према којој обавези ни једна од Сила потписница неће закључити засебни мир. Нови докуменат снабдјевен је потписима Сир Едварда Греја и лондонских амбасадора Италије, Француске, Јапана и Русије.

Париз, 23. новембра. Генерал Поро, ађутант главног команданта италијанског генерала Кадорне, јуче је стигао у Париз. Он представља Италију на сједницама међународног ратног савјета, који ће се под предсједништвом генерала Жофра стално држати у Паризу.

У италијанском парламенту одобрена је владина политика са 405 противу 48 гласова. У својем говору, који је бурно поздрављен, Саландру је изјавио изрично, да срећни или несрећни обрт у догађајима сваког дана даје влади све јаче уверење о потреби и правичности учешћа Италије у рату, без којег би Италија била лишена могућности за свој спас, повријеђена у својем достојанству, у својим интересима и у части свога народа.

Дневник

Били у Скадру. Њихова Краљ. Височанства Књаз Мирко и Књагињица Вера, праћени од нашега посланика у Србији г. Лазара Мијусковића, ономад су били отпутовали у Скадар да се виде са својим драгим сестрићем Његовим Краљ. Височанством Насљедником Србије Александром, Врховним Командатом, и синоћ су се отуда вратили у пријестоницу.

Одликован. Његово Краљ. Височанство Књаз Мирко, за вријеме боравка у Скадру, одликован је од Његовог Краљ. Височанства Насљедника Александра, вршиоца краљевске власти у Србији, орденом Карађорђевог Звијезде I степена.

Допутовао. Његово Краљ. Височанство Књаз Петар, командант Ловћенског Одред, јуче је допутовао на Цетиње.

Поновна акција аероплана. Јуче су непријатељски аероплани, послије подуже паузе, опет отпочели своју варварску акцију противу жена и дјеце. Око 11. час. прије подне појавио се над Цетињем један непријатељски аероплан, који је долетио из Србије преко Лијева Ријеке. Бацио је на пријестоницу пет бомба, од којих двије нијесу експлодирале. Двије су пале у околини Кр. Двора и обје су експлодирале. Један час касније долетио је са сјеверне стране

други аероплан. И он је бомбардовао пријестоницу. Једна је бомба са њега пала поред саме зграде Француског Посланства, експлодирала је и на једној страни здања разбила готово сва стакла на прозорима. Овај други аероплан бацио је на варош три бомбе. Између три и четири часа истога дана поподне долетио је трећи аероплан, који се такође врио изнад Цетиња, али није бацио ни једну бомбу. Пред вече око 5 часова од Крсца појавио се је и четврти аероплан, који се такође био примакао реону пријестонице, али је махом крстарио око Ловћена и није бацио ни једну бомбу. У размаку од пет часова јуче су, дакле, над Цетињем летјела четири непријатељска аероплана и бацили су свега осам бомба, од којих двије нијесу експлодирале.

Жртва у људским животима није било.

За браћу из Србије. Одбору за прикупљање помоћи избјегле браће из Србије, поред осталих приложника, чија ће имена накнадно бити објављена, извољели су приложити по 270 перпера (по 300 дина), акредитовани министри при Двору Краљевине Србије: Њег. Преузвишеност књаз Трубецкој, руски министар; Њег. Екс. Сир Чарлс де Гра, енглески министар; Њег. Екс. Бол, француски министар.

Високим приложницима Одбор особито благодари.

Ради знања. Поред осталих одбора, у Подгорици је образован и одбор за прикупљање помоћи избјеглошћима из братске нам Краљевине Србије, у који су ушла ова господа:

Предсједник Петар Пејановић, потпредсједник Хусејин Лукачевић, секретар Влашко Врчевић, блајиник Милан Ненезић и чланови Стеван Лукачевић, Алекса Миле, Мурат Ђурбузовић и Бећо Ђурђевић. Одбор прима добровољне прилоге са највећом благодарношћу, на било то у готовом новцу или у натури.

Имена приложника ће бити публикована.

Како су Руси бомбардовали Варну

Румунски и грчки листови саопштавају занимљиве појединости о бомбардовању бугарског црноморског пристаништа од стране руске флоте. Испред румунског пристаништа Балчика рано изјутра 10. новембра прошла је руска флота, коју сачињавају 22. ратна брода и 2 транспортна брода као резерва са муницијом. Флота је доловила пред Варну и у кругу је на пучини начинила бојни ред. Са румунске обале лако се могао посматрати величанствени приказ. Палба је отпочела из свијех бродова. Грмљавина је била страшна. Бугарске батерије код Варне одговарале су. Пројектили падачу у море око руских бродова подижући високе стубове од воде. Три руска брода била су погођена од бугарских батерија, али без знатније штете. С оне стране Варне, гдје се налази дворца Краља Фердинанда, „Еуксиноград“, одједном се подигао густо облак дима. Један дио двора био је већ у пламену. Руси су рушили двор Фердинанда Кобуршког, да би тијем показали Бугарима, како је њихов Краљ први на нишану. Бомбардовање је трајало пуних пет часова. Из Варне јављају да су бомбардовањем порушили: марински арсенал, здања војничке касарне, Балканске Банке, Народне Банке и фабрика памука. У исто вријеме изнад вароши су летјели руски хидроплати, који су одређивали правац ватри и такође и сами бомбардо-

вали. Маса је мртвих и рањених. У току бомбардовања, један руски торпилер ушао је у само пристаниште, гађајући из близине и учинивши велику пустош. Гарнизон у Варни састоји се махом из Турака, којима командују њемачки официри. Око вароши војска је подигла утврђења. Из Варне се иселило све цивилно становништво. Бјегунци тврде, да је бомбардовање на нијело огромну штету.

Нова подјела Арбаније

Италијански лист „Коријере де ла Сера“ саопштава:

Изгледа да је под протекцијом Цара Вилгема између Бугарске и Грчке закључен овај споразум: 1. Бугарска се одриче од права на македонско земљиште, које је заузела Грчка. 2. Њемачка и Аустро-Угарска гарантују Грчкој све њене садашње посjede. 3. Њемачка, Аустро-Угарска и Бугарска пристају да Грчка окупира Битољ. 4. Све три поменуте државе пристају да се Грчка прошири у Арбанији.

Грчка не само да је имала аспирације на јужну, већ и на средњу Арбанију. Аустрија и Њемачка храбриле су је да иде тијем правцем и да издржи до краја. Арбанија и Битољ треба сада да представљају цијену за евентуалну акцију Грчке не само у корист Њемачке и Аустрије, него и Бугарске и Турске!! Бугарска, са своје стране, пристала је на те жртве у нади, да ће заузети сву српску Македонију од сјевера изнад Битоља па на више, а исто тако да ће добити сву источну Србију са Пиротом и Нишом све до мађарске границе! Бугарски политичари држе да и тај дио Србије етнолошки припада Бугарској.

Још то није све. С друге стране Арбанија са изласком на море у Драчу резервисана је за Бугарску. У накнаду за оно што губи на штету Грчке у Македонији и Турске у Тракији, Бугарска треба да добије на штету Србије у Македонији и на штету Савезника (?) у Арбанији. Аустрија, која се 1913. била устремила против Србије, не допуштајући овој да изађе на Адрију, данас признаје да се је Источно Питање у основи измијенило, пошто пристаје да Грчка и Бугарска подијеле Арбанију. Исто је земљиште, али данас нема исту важност. То је јасно. Арбанија је за Аустрију имала важност, у колико су у питању њени интереси према Србији и Италији. Данас, пошто Аустрија има рачуна да Србију прегази, Арбанија у посједу Бугарске и Грчке биће оружје противу Италије. Један њемачки лист тврдио је још 1913. год. да је аустријска дипломатија учинила мјеру одбијајући Србију од Јадранског Мора. Исти лист вели, да је Аустрија пустила Црну Гору и Србију да заузму сјеверну Арбанију, избило би непријатељство између њих и Италије, и као последица појавиле би се њихове симпатије према монархији.

Блокада Њемачке

„Франкфуртске Новине“ доносе чланак, посвећен енглеској флоти, и у том чланку налазе се ова интересантна мјеста:

Географски положај Велике Британије приморао је енглеску флоту, да блокира Њемачко (Сјеверно) Море.

Простор, на коме има да се врши та блокада, и сувише је мали за најмоћнију флоту на свијету.

С друге стране, та је блокада олакшана тим, што је Енглеска у могућности да се слободно служи свим техничким средствима као напр.: брзином малих крстарица и

торпилера, телеграфијом без жица, и т. д.

Заједно са тим енглески адмиралитет умио је до крајних граница отклонити и умањити све опасности, које пријете једној флоти, удаљеној од њених обала, а у исто вријеме строго пазити на неутралне бродове који плове у локалним водама.

Ма како се гледало на наш положај, не може се одрећи факт, да је Њемачка онемогућена да директно има везе са слободним морем. И до таквог славног резултата дошла је Енглеска користећи се својим угодним географским положајем.

Колико је Аустро-Нијемаца према Русији?

„Руски Инвалид“ срачунава њемачко-аустријске силе које оперишу на руском фронту. На раздјелини од 1200 км. размјештено је према руској војсци 130 непријатељских дивизија. Према захтјевима плана најближих предстојећих операција које води њемачки генерални штаб, армије наших противника усредсређене су на извјесном сектору фронта са мањом или већом густином.

На дионици Рига—Двинск—Свјенцијани под командом Белова размјештено је 12 дивизија, од којих су 5 кавалеријске; на дионици Свјенцијани—Вилна—Орани под командом Ајхорна концентрисано је 15 дивизија: 12 пјешачких и 3 коњичке; на дионици Орани—Слоним—Пинск раширило се 47 дивизија. Та група армија дјела под општим командовањем Хинденбургим. На сектору Пинск—Дубно—Броди—Тарнополь—Новоселици, на фронту од 470 км. усредсређене су 54 дивизије, од којих 10 коњичких.

Најјача група њемачко-аустријских трупа, на броју 50 дивизија, размјештена је на дионици Орани—Слоним—Пинск. С тој групи скоро и нема кавалерије и сва се група састоји из 80 процената њемачких трупа, а само 20 процената аустријских. Та група сачињава центар свих сила противникових, а остале су крило. Лијево крило армије до Гроона на Риги састоји се из самих Нијемаца, а десно крило, гдје би човјек мислио да је савим природно да се дуж државне границе намјесте само аустријске трупе — то лијево крило у ствари је појачано са 30 процената њемачких трупа.

План Вилгема је — центрумом грувати у центар. Крила служе само као помоћна средства за покрете центра који грува. То је она иста галицијска фаланга, која се, измиливши иза Карпата и довукавши се до средине Царства Пољског, окренула сада на Москву и одредила себи знаменити „наполеоновски пут“. Али ми ћемо вјеровати, да ту фалангу на том путу неће мимовићи и „наполеоновски“ крај.

Руска штампа о Бугарској

Петроградски лист „Биржевија Вједомости“ пишу:

Ни један Бугарин није толико неразуман или лицемјеран, да не би могао или хтио схватити, да сваки ударац управљен на Србе — погађа Русију.

Они исто тако не мисле да Русија нема довољно пукова, који би се борили заједно са Србима противу намјера новог непријатеља Словенства, па макар он носио и словенску круну. Не, руски војник стаће пред војском Кобуршкога принца, па ће силно и поштено погледати у очи бугарскога борца,

— и нека тек тада Бугарин изврши своје Јудино дјело и навуче на себе и своје потомке вјечити срам и жиг отпадника човјечанства.

У истоме смислу пише скоро цијела руска штампа и послједње бугарско недјело изазвало је одвратност и код највећих бугарофила у Русији и опште незадовољство расте из дана у дан.

Послједњи кончићи — како тврде листови — између велике и снажне Русије и издајничке Бугарске покидани су. Нема тога дјела, које би Бугарска извршила и које би учинило да Бугарска стече поново и најмањих симпатија у Русији.

Макензену

Не прескочи срећу, војводо; полако! Куд си тако нага, куда твоје хорде? Зар срушити мислиш ове стјене горде? Ха, ха, ха... полако војводо, полако!...

Зар не памтиш, јадан: од праземан доба Ове су се лити китиле у сјају И огњиште топло биле горском змају, Па вјерујем и теби ће дати гроба.

Јер по њима сури орлови шестаре — Нијесу их њежни родили костими, Већ су рано свикли и цичи и зими — Па за стрјеле ваше, војводо, не маре.

И ако их има „да помраче сунце“ — Биће већа борба кроз густу дубраву, Срушићемо више, већу добит' славу. У одори златној на наше врхунце

Слобода ће засјај' ко што ј' вазда сјала. Смјело те, војводо, чекамо, чекамо Отворених прси — редут не копамо, — Љубав, нада, вјера није малаксала.

Редуту су нама у грудима сила, Жилава и једра ко јасенско грање; Зар не чујеш срца наших ударање, Из свакога нашег набреклога била.

Како силна неком тутњи канонада? У будућност нашу вјерујемо блиску, И у пропаст вашу, бесциње и лиску; Вјерујем, а вјера чврста је и нада.

Вјерујемо сви ми: да у Старог Краља Гледаћемо Цара остварених снова И уз њега јата херојских синова, Својене слободом свих српских земаља.

Вјерујемо, за то сви готови мр'јети — Исто тако свилно ко и наши преци; А аманет исти биће нашој дјечи... Успијете ли оно чим се отуд пр'јети

Можемо вам рећи са поносом, без стида: Тај би ове горе други Термопили, Ми спорови били сви Шпартанци били, А Краљ стари с нама биће Леонида.

Но полако само, војводо, полако! Куд си тако нага, куда твоје хорде? Зар срушити мислиш ове стјене горде?! ...Ха, ха, ха... полако, војводо, полако!...

Булга, 14. новембра 1915. М. П. Шпановић нар. учитељ. —

Писмо бугарског официра

Петроградско „Новоје Времја“ објавило је писмо бугарског капетана Торкома, који се борио у Галицији уз Ратка Димитријева, а сада рањен лежи у једној петроградској болници. Писмо је упућено на дан објаве рата Бугарске Србији министру војном Бугарске, Жекову, који је био учитељ и пријатељ капетана Торкома.

Бугарски официр пише: Силе Споразума гарантовале су Бугарској да ће добити Македонију. Њихова лојалност не смије се сумњичити. Европа никад неће постати њемачка прђија, и Њемачка никад неће моћи уништити колосалан Исток, нити уништити руску војску.

Ако су руске тврђаве и биле пале, наше живе снаге неуморно се боре против Нијемаца. Раније или доцније, Русија ће доћи главе њемачком орлу; то је питање времена и ми вјерујемо и надамо се.

Али куда срља нестрпљива Бугарска? Сјетите се катастрофе од 1913. Послије овог братоубилачког рата, ми смо, разговарајући искрено, међу собом, строго осудили заблуду бугарских политичара тога времена и, ето, други политичари чине исте грјешке, много теже.

Г. Радославов обмањује народ, војску. Екселенцијо, спасите част војске која вам је повјерена. Тргните је из провалије у коју је гурају авантуриста. Интереси Бугарске, њена прошлост, њена предања, буне се противу рата са Србијом.

Напасти Србију значи напасти Русију Ослободитељку и њене савезнике. Зар ви можете, као министар, узети на себе одговорност за овај нови рат, овога пута оцеубилачки? Смијете ли ви потписати њену смртну пресуду, јер Бугарска, побједилац или побијеђена, неће изаћи жива из ове катастрофе.

Да се добије Македонија, Бугари треба да окрену свој борбени фронт од Ниша према Цариграду.

Ако су бугарски државници тако заслијепљени да чине споразум са Турцима, који су недавно крлали Бугаре, који сада истребљују Јермене, онда треба, прије напада на Србију, оборити кип Цара Ослободиоца, који је спасао Бугарску, и на његовом мјесту ископати дубоку костурницу за све Русе који су пали у балканским кланцима, за све Бугаре који су гинули на Јуле — Бугарску, на Чаталци. Тамо гдје је прије била историја ослобођења захвална Бугарска урезаће ове ријечи: „Овдје почива незахвална Бугарска.“

Злоупотребљавање Пољака

Заробљени њемачки војници, при пролазу кроз Кијев, иричали су руским новинарима да су Нијемци саградили у Лавову велику лабораторију за израду отровних гасова, а највише хлора.

Нијемци употребљавају за радове у овој лабораторији искључиво Пољаци и Галичане, а и Алзашане. Рад је тежак и скопчан са великом опасношћу. Тако, на примјер, првих дана септембра у лабораторији се угушило двеста радника, јер је прснуо један балон пун отровног гаса.

Исто тако, Нијемци све радове око отровних гасова у окопима дају Пољацима и Алзашанима, који врло често страдају.

Енглеска Савезницима

Према изјавама енглеског министра финансија, Енглеска је до сада позајмила Савезницима шест милијарда франака.

Енглеска пажња

Један енглески војник, који није имао ни родитеља ни блиске пријатеље, објавио је с бојног поља у једноме листу, да ће се сматрати за врло срећног ако би му неко писао из Енглеске.

Резултат је био сјајан још првог дана. Војник је добио 6 сандучића са различитим поклонима, 98 већих аманета и око 3.000 писама.

Тако се Енглеска одужила одмах својој војници.

Поријекло загушљивих гасова

Варварска употреба загушљивих гасова у рату налази се још код старих варвара: код Монгола под Џингис Ханом, страшним војсковођом који је, освојивши варош Херат, оставио од 100 хиљада становника живих само 40, и подигао пирамиде од дубања на четири угла Азије. Овај је имао неке чудновате машине које су пуштале загушљиве гасове и нагнјеривале у бјегство непријатељску коњицу. Мисли се да се та машина састојала из неке као стуб широке цијеви, пуне смрдљивих гасова, коју је носио коњ, а при дну цијеви била је запаљена вагра; и кад би ова машина упала међу тешку западњачку коњицу или међу лако наоружане чете муслиманских краљевина у предној Азији, постизала је паклено дјелство. Тако су били разјурени мађарски коњаници краља Беле, тако су подлегли кирасири војводе Хајриха од Шлезије, који су у битци код Лигница покушали да зауставе монголске хорде. — Дакле, као што се види, чак ни загушљиви гасови, које сад у рату употребљују Нијемци, нијесу њемачки проналасак. Они уопште нијесу никад ништа пронашли.

ОФИТАВАМ КУЋУ у Катунској улици број 160. За услове упитати мене или г. Сава Вујовића на Цетинју.

Никола Рацковић в. д. школског надзорника. (бр. 396, 1, 2)